

מראי מקומות- זבחים ק"

אולי אין חציצה פוסלת. וע"ש שכ' די"ל דזהו ר' יוחנן לשיטתו, דר' יוחנן לעיל (קח:) פי' דצריך ר"ש קרא דמנוח להורות לנו דאין צריך להקריב העלאת חוץ על המזבח, אלמא דמסברא חיצונה הי' צריך להיות לו כל דיני מזבח והקרבה, וא"כ שפיר י"ל דחציצה פוסלת. וכ' דלפי זה י"ל דהבריייתא דהביא הגמ' דקרבן ויסוד וכו' אינן מעכבין, כל זה לא אתי כמו ר' יוחנן, דס"ל דצריך להיות כמזבח ממש. והוסיף דלפי זה, לדידן דכל דיני מזבח אינן מעכבין, א"כ י"ל דגם חציצה אינה פוסלת, וע"ש שכ' דלא משמע כן מהרמב"ם. וע"ע בחזון איש (כ' (ב'), ו') שכ' דמה דבשר חוצץ הוא רק משום דבעינן שיהי' ההקטרה על המזבח, והעצים והמזבח חד הוא (ולכן אין העצים חציצה בינה למזבח), ואם הי' מעריך העצים על גבי הבשר והי' מקטיר החלבים עליהם, יהי' חציצה משום דאינה על המזבח אלא על הבשר. וכל זה לר' יוסי, אבל לפי ר' שמעון דלא בעי מזבח, א"כ מה לי על הסלע או על הבשר שהוא על הסלע, וה"נ בהעריך העצים על המזבח והניח הבשר על העצים והחלבים על הבשר, לר' יוסי פסול בבמה ולר"ש כשר, וכן לענין חיוב חוץ.

(ד) **רב אמר מין במינו אינו חוצץ** - ע' בקרבן אורה דכ' דלכא' משמע מכאן דר' יוחנן ס"ל דמין במינו חוצץ, והק' דמשמע במקום אחר דגם ר' יוחנן ס"ל דמין במינו אינו חוצץ, וא"כ למה לא תי' כן כאן ג"כ. וכ' (בתי' א') דאף דר' יוחנן באמת ס"ל דמין במינו לא חוצץ, מ"מ אי"ז תי' כאן, דהא אי"ז דרך עבודה, ולכן הי' צריך ר' יוחנן לתרץ דאית' כר"ש, וגם שמואל י"ל דס"ל דמין במינו אינו חוצץ, וכר' יוחנן, ולכן תי' כשהפכן.

(ה) **מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ פטור** - הק' המקדש דוד (כ"ז, ד'), מאי איריא דשלא נקמצה, אפי' אם נקמצה

(א) **אמר רבא, השתא למ"ד קביעותא דמנא ולא כלום הוא, קבע ששה לפר וכו'** - הק' הקרבן אורה (ד"ה קבע), איך מדמין קביעותא דמנא בששה לקביעותא דמנא דקטרת, דבשלמא קביעותא דקטרת יש לומר דלאו כלום היא, שהרי כיון דאין לה שיעור (מן התורה, לפי רש"י), וא"כ התוספת אינו חיוב כלל, וא"כ הא דאיקבע במנא לאו כלום הוא. אבל ששה לפר, דזה שיעור נסכי פר, ואם חסר כל שהן נפסלין, מנ"ל דקביעותא דמנא כי האי לאו מילתא היא, והניח בצ"ע.

(ב) **חסרון דחוץ שמי' חסרון או לא שמי' חסרון** - הק' הנתיבות הקודש, מהו הצד שלא יהי' חסרון, הרי אע"פ דנפסל ע"י יציאתה, הרי בהכי חייבי' רחמנא, וא"כ אע"ג דפסול, מ"מ חייב בכה"ג משום שחוטי חוץ. אבל לענין שאר פסולין, הרי כיון שאם הי' בפנים לא הי' יכול להקריב קרבן זה, כיון שחסר הוא, א"כ מהו הצד דיהי' חייב בה משום שחוטי חוץ. וביאר דאפשר דאין פסול החסרון נופל על דבר שהוא פסול בלא"ה, ולכן י"ל דלא שמי' חסרון, וממילא יהי' חייב משום שחוטי חוץ. והצד לפוטרו הוא משום דאע"פ דאין פסול החסרון חל, מ"מ כיון דבמציאות לא יהי' יכול להקריב דבר זה, כיון דבמציאות חסר הוא, א"כ ממילא פטור אם העלהו בחוץ. והוסיף דלפי זה, אם יהי' פסול אחר שאינו במציאות חל לאחר יציאתו, כמו פסול נעבד וכדו', אז לפי ביאור זה יהי' פשוט דיהי' חייב משום העלאת חוץ, כיון דלא חל הפסול נעבד עליו, דהא כבר פסול ביוצא, ואין שייך לומר דבמציאות נעבד הוא, דאי"ז מציאות אלא דין.

(ג) **הא מני ר"ש היא דאמר אפי' העלו על הסלע חייב** - הק' השפת אמת, הא גם ר' יוסי יכול לסבור כן, דאף דס"ל דצריך להיות על מזבח, מ"מ מבואר לקמן דאין צריך להיות כל דיני מזבח עליו, וא"כ

(ח) **אף המנסך מי חג בחג בחוץ חייב - ע'**
באילת השחר דכ' דעיקר ניסוך היין והמים הוא לשופכה לשיתין. וכ' להסתפק האם יוצא ידי ניסוך אם מנסכו על גג המזבח. וכ' דמהא דאמר' דשייך להתחייב בחוץ, אע"פ דבחוץ אין שיתין בכלל, א"כ משמע דיכול לצאת ידי חובתו ע"י ניסוך על גג המזבח גם בפנים.

(ט) **שירי הדם שהקריבהו בחוץ חייב - פרש"י**, דקסבר שירים מעכבין, הלכך מתקבלים בפנים וזריקה גמורה הן. והק' האילת השחר, למה צריך להא דשירים מעכבין, הרי אפי' אם אינן מעכבין יכולין להיות נחשב מתקבלים בפנים, וכמו אהדורי פוקעין דלא מעכבין, ומ"מ מבואר ברש"י לעיל (קז). דחייב עליהן בחוץ. וכ' דבאמת המקדש דוד (סוף סי' ר') הוכיח מכח קו' זו דבאמת פטור בחוץ על פוקעין, אבל כ' האילה"ש דמרש"י מבואר דבאמת חייב בחוץ.

(י) **אי מה להלן בשאר ימות השנה אף כאן בשאר ימות השנה - הק' תוס'**, הא אין לך מחוסר זמן גדול מזה, דכיון דאינו יכול להקריבן בפנים בשאר ימות השנה, א"כ איך שייך שיהי' חייב עליהן בחוץ. וע' במנחת אברהם שהביא מהגר"ח שהק' עוד, דמה מיישב הגמ' בהא דאמר' דהלמ"מ"ס הוא, דממילא אינו חייב בשאר ימות השנה. וע"ש שהביא שהגר"ח ביאר שיש ב' אופנים לפרש הא דניסוך המים, האם דין הוא מדיני הקרבן, או דלמא דין חובת היום הוא. וביאר דבאמת נח' בזה הדרשות, דאם דרשינן מהא דכתי' ונסכיה, א"כ הוי דין בהקרבן, אבל אם הלמ"מ הוא, א"כ חובת היום הוא. ועפ"ז ביאר דזהו השו"ט של הגמ', דכשהגמ' הק' אי מה להלן בשאר ימות השנה וכו', הי' הגמ' ס"ל דהדרשה הוא מהא דונסכיה, וא"כ דין הוא בקרבנות החג, ואפי' אם לא הקריב הנסכים אז בשעת מעשה, עדיין יהי' יכול להקריבו אח"כ, ונמצא דשייך להביאו בפנים בשאר ימות השנה. וע"ז דחה הגמ' דניסוך המים הלמ"מ הוא, וא"כ ממילא

ולא נתקדש בכלי והקריבה בחוץ פטור, משום שאין זה נקרא דראוי לפתח אהל מועד, שהרי אם עלה בכה"ג ירד. וכ' דאולי אפי' אם אינו ראוי להיות נקטר על מזבח החיצון, אבל אולי עכ"פ יהי' כשר אם נקטר על מזבח הפנימי, דקיי"ל (כז): דמזבח הפנימי מקדש בין מה שראוי לו ובין מה שאין ראוי לו, ופרש"י שם, דהיינו דאם עלו במזבח הפנימי לא ירדו.

(ו) **ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני - הק' השפת אמת**, דלכאור' משמע מלשון המשנה דאפי' הקריב השני אח"כ בחוץ חייב לפי ר"א. ולמה, הרי כשהקריב הראשון כבר נפסל השני, והו"ל כמו מנחה שחסרה דפטור. וטפי הול"ל דר"א פוטר עד שיקריב שניהם, דהי' משמע שניהם בב"א. וצידד דאולי כאן הוא כמו שחיטה והעלאה, דאף דע"י שחיטה בחוץ פסל הקרבן, מ"מ חייב משום העלתו בחוץ. אולם הק' ע"ז, דהא בשלמא התם אי' קרא, אבל כאן ליכא קרא. וכ' דאולי צ"ל דעד שיקריב את השני לאו דוקא, וכוונתו דעד שיקריב שניהם כא'.

(ז) **קומץ מהו שיתיר שירים, מישרא שרי או קלושי מיקלש וכו' - ומסיק הגמ' דלפי ר"מ דס"ל דמפגלין בחצי מתיר, ודאי מישרא שרי. וע' בקרן אורה שהק', למה פשיטא לי' דלפי ר"מ דמפגלין חצי מתיר דמישרא שרי, הא ר"מ ס"ל דמפגלין בכל חצי מתיר, וכגון הולכה, וודאי אין הולכה מתיר כלום בפנ"ע. וכן בהזאה א', או שוחט סימן א', דודאי לא עשה ולא כלום, וא"כ מה שייך לומר דודאי ס"ל לר"מ דמישרא שרי. ועוד כ' שם להעיר דהי' שייך לשאול שאלת הגמ' בכזית מן הקומץ, אי מתיר כנגדו או לא, שהרי מסקנת הגמ' הוא דהשאלה הוא דכיון דחייב על הקומץ בחוץ, אלמא דמתיר, וא"כ יש לשאול בכזית ג"כ. וע' בשפת אמת דכ' דאה"נ, הגמ' הי' יכול לשאול כן גם לענין כזית מן הקומץ.**

הוי חובת היום, וא"כ אם מביאו בשאר
ימות השנה אינו כלום, וצריך להביאו
בסוכות דוקא. וע"ש שתולה שאלה זו
האם ניסוך דין הוא בהקרבן הוא חובת
היום הוא במח' הראשונים בריש תענית,
ע"ש.